

AYT

Alternatif Edebiyat Soru Bankası

AKILLI
TAHTA
UYUMLU

TAMAMI
VİDEO
ÇÖZÜMLÜ

TEMEL BİLGİ SORULARI
BİLGİ KAVRAMA ve YORUMLAMA SORULARI
ÖSYM TARZI SORULAR
SARMAL DENEMELER

Yeni
Alternatif
YAYINLARI

Bir GÜNAY YAYINCILIK Markasıdır.

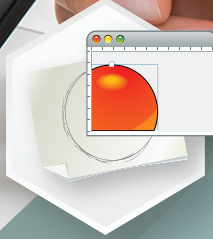

EDİTÖR
Kadir SAMSA

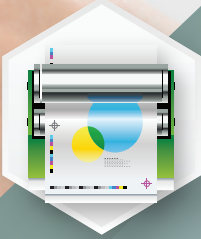

YAZAR
Yasin AKŞAHİN
Selçuk ERDEM

**GÖRSEL
TASARIM**

YENİ
Alternatif
YAYINLARI

BASIM YERİ
Özgün Matbaacılık
0312 419 01 75

978-625-94920-9-4

YAYINCI

Yeni Alternatif Yayınları

www.alternatifyayinlari.com
bilgi@alternatifyayinlari.com
+90 312 315 28 49
+90 531 655 14 26

Copyright © **Yeni Alternatif Yayınları**

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın tüm hakları **Yeni Alternatif Yayınlarına** aittir.

“

Değerli Arkadaşlar,

ÖSYM sınavlarında yeni nesil sorular artık sınavların bir parçası hâline gelmiştir.

Yeni nesil sorular; düşündüren, yoruma dayalı olan ve öğrencilerin muhakeme yeteneklerini geliştiren sorular demektir.

Karşılaşılan problemlere mümkün olan en kısa sürede çözüm bulmak için muhakeme yeteneğine, hızlı işlem yapabilmek için bol soru çözmeye ihtiyaç vardır.

Aynı kalıp sorular çözerek bu sınavlara hazırlanmak, sınav esnasında öğrencilerin zorluk yaşamalarına sebep olmaktadır.

Edebiyat; birçok öğrenci için ön yargı ile yaklaşılan, başarılması zor bir ders olarak algılanıyor. Esasında edebiyat, birbiriyle bağlantılı olan küçük parçaların bir araya gelerek oluşturduğu bir sistemdir. Bu kitapla birlikte sistemi oluşturan parçaları bir araya getirmeye çalışacağız.

Sizi başlangıç seviyesinden alıp ileri seviyede geliştirebilecek ve en önemlisi net artışı sağlayacak ÖSYM çizgisinde çözülebilir yeni nesil edebiyat sorularının kitaplarda yeteri kadar yer almadığını ve bu konuda büyük bir ihtiyacın olduğunu düşünerek bu kitabı hazırladık.

KİTABIMIZI TANIYALIM:

TEMEL BİLGİ SORULARI ile konuyu daha iyi öğrenebileceksiniz.

BİLGİ KAVRAMA ve YORUMLAMA SORULARI ile bilgiyi yorumlama yeteneğinizi geliştireceksiniz.

ÖSYM TARZI SORULAR ile gerçek sınav deneyimi yaşayacaksınız.

SARMAL DENEMELER ile işlenen konulara ait bilgilerinizi her zaman güncel tutacaksınız.

Hedeflerimizin sonunda nerede olacağımızı bilebilmemiz için nerede olduğumuzu görebilmemiz gerekir. Bu, önümüzde duran ciddi bir iştir. En iyi fikirleri ortaya çıkarmak, en güçlü sezgileri test etmek, başarılı olup olmadığımızı değerlendirmek ve düştüğümüzde yeniden ayağa kalkabilmek gerekir.

Eğer hatalarımızdan ders almayı öğrenebilirsek, onlar bizim en büyük öğretmenlerimiz olacaktır. Hayallerinize bir adım daha yaklaşmanız dileklerimizle...

Yeni Alternatif
YAYINLARI

”

İÇİNDEKİLER

Türk Edebiyatına Giriş

Güzel Sanatlar Ve Edebiyat - Edebiyatın Bilimlerle İlişkisi	5 - 8
İletişim - Dil Ve Kültür - Türkçenin Tarihî Gelişimi	9 - 12
Türk Edebiyatının Dönemleri - Türk Edebiyatının İlk Yazılı Ürünleri	13 - 16
ÖSYM TARZI SORULAR	17 - 18

Metinlerin Sınıflandırılması / Sözlü Anlatım Türleri

Metinlerin Sınıflandırılması / Sözlü Anlatım Türleri	19 - 22
ÖSYM TARZI SORULAR	23 - 24

Edebî Akımlar

Edebî Akımlar	25 - 28
ÖSYM TARZI SORULAR	29 - 30

Masal / Fabl

Masal / Fabl	31 - 34
ÖSYM TARZI SORULAR	35 - 36

Destan / Efsane

Destan / Efsane	37 - 40
ÖSYM TARZI SORULAR	41 - 42

ÖSYM TARZI SARMAL DENEME SINAVI - 1

Şiir

Şiirde Yapı Ve Ahenk Unsurları	47 - 50
Şiir Türleri	51 - 54
Şiirde Söz Sanatları	55 - 58
ÖSYM TARZI SORULAR	59 - 62
İslam Öncesi Türk Şiiri	63 - 66
Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı	67 - 70
ÖSYM TARZI SORULAR	71 - 72
Halk Şiirine Giriş	73 - 74
Anonim Halk Şiiri	75 - 78
Âşık Tarzı Halk Şiiri	79 - 80
Âşık Tarzı Halk Şiiri	81 - 82
Âşık Tarzı Halk Şiirinde Şairler	83 - 86
Dinî - Tasavvufî Halk Şiiri	87 - 90
Dinî - Tasavvufî Halk Şiirinde Şairler	91 - 94
ÖSYM TARZI SORULAR	95 - 100
Divan Şiirinin Genel Özellikleri / Divan Şiirinde Akımlar	101 - 104
Divan Şiirinde Nazım Biçimleri Ve Nazım Türleri	105 - 108
Divan Şairleri	109 - 112
Divan Edebiyatında Nesir	113 - 116
ÖSYM TARZI SORULAR	117 - 122
Tanzimat Dönemi'nde Şiir	123 - 126
Servetifünun Dönemi'nde Şiir	127 - 130
Fecriati Dönemi'nde Şiir	131 - 134
ÖSYM TARZI SORULAR	135 - 138
Millî Edebiyat Şiiri	139 - 142
Millî Edebiyat Dönemi'nde Bağımsız Şairler	
Beş Hececiler	143 - 146
ÖSYM TARZI SORULAR	147 - 148
Cumhuriyet Dönemi - Millî Edebiyat Anlayışını Sürdüren Şiir	149 - 152
Cumhuriyet Dönemi - Saf Şiir Anlayışı	153 - 156
Cumhuriyet Dönemi - Toplumcu Gerçekçi Şiir	157 - 160
Cumhuriyet Dönemi - I. Yeni Ve II. Yeni Şiiri	161 - 164
Cumhuriyet Dönemi / Geleneği	
Dinî Değerleri - Metafizik Anlayışı Yansıtan Şiir	165 - 168

Cumhuriyet Dönemi / 1960 Sonrası

Toplumcu Şiir - 1980 Sonrası Şiir	169 - 172
Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri	173 - 176
ÖSYM TARZI SORULAR	177 - 184
ÖSYM TARZI SARMAL DENEME SINAVI - 2	185 - 188

Hikâye

Hikâye Türüne Ait Genel Bilgiler	189 - 192
Halk Edebiyatında Hikâye (Halk Hikâyeleri - Dede Korkut Hikâyeleri)	193 - 196
Divan Edebiyatında Hikâye (Mesnevi)	197 - 200
ÖSYM TARZI SORULAR	201 - 204
Tanzimat Ve Servetifünun Edebiyatında Hikâye	205 - 208
Millî Edebiyat Dönemi'nde Hikâye	209 - 212
ÖSYM TARZI SORULAR	213 - 214
Cumhuriyet Dönemi'nde Millî - Dinî Duyarlılığı Sürdüren Hikâye Toplumcu - Gerçekçi Hikâye	215 - 218
Cumhuriyet Dönemi'nde Bireyin İç Dünyasını Yansıtan Hikâye-Modernizmi Esas Alan Hikâye	219 - 222
ÖSYM TARZI SORULAR	223 - 226

Roman

Roman Türüne Ait Genel Bilgiler	227 - 230
Tanzimat Edebiyatında Roman	231 - 234
Servetifünun Edebiyatında Roman	235 - 238
Millî Edebiyat Dönemi'nde Roman	239 - 242
ÖSYM TARZI SORULAR	243 - 248
Cumhuriyet Dönemi (Millî Edebiyat Anlayışını Sürdüren Roman)	249 - 252
Cumhuriyet Dönemi (Toplumcu - Gerçekçi Roman)	253 - 256
Cumhuriyet Dönemi (Bireyin İç Dünyasını Ele Alan Roman)	257 - 260
Cumhuriyet Dönemi (Modernizmi Ve Postmodernizmi Esas Alan Roman)	261 - 264
ÖSYM TARZI SORULAR	265 - 270

Tiyatro

Tiyatro Türüne Ait Genel Bilgiler - Batı Tiyatrosu	271 - 274
Geleneksel Türk Tiyatrosu	275 - 276
Geleneksel Türk Tiyatrosu	277 - 278
ÖSYM TARZI SORULAR	279 - 282
Tanzimat Dönemi'nde Tiyatro	283 - 286
Servetifünun - Fecriati - Millî Edebiyat Dönemi'nde Tiyatro	287 - 290
ÖSYM TARZI SORULAR	291 - 292
Cumhuriyet Dönemi'nde Tiyatro	293 - 296
ÖSYM TARZI SORULAR	297 - 298

ÖĞRETİCİ METİNLER

Öğretici Metinlere Ait Genel Bilgiler	299 - 302
Tanzimat Dönemi'nde Öğretici Metinler	303 - 306
Servetifünun - Fecriati - Millî Edebiyat Dönemi'nde Öğretici Metinler	307 - 310
Cumhuriyet Dönemi'nde Öğretici Metinler	311 - 314
ÖSYM TARZI SORULAR	315 - 322
Türk Dünyası Edebiyatı / Dünya Edebiyatı	323 - 326
ÖSYM TARZI SORULAR	327 - 328
ÖSYM TARZI SARMAL DENEME SINAVI - 3	329 - 332

1. İnsanın güzele, estetiğe olan eğilimi sayesinde tarih boyunca birçok güzel sanat türü ortaya çıkmış ve bu sanatlar zamanla sınıflandırılmıştır. İnsanın maddeye biçim vermesiyle “---- sanatlar”, sese ve söze biçim vermesiyle “---- sanatlar”, harekete biçim vermesi sonrasında da “---- sanatlar” ortaya çıkmıştır.

Yukarıda verilen parçada boşluklara sırasıyla hangi kavramlar getirilmelidir?

- A) fonetik – plastik – ritmik
B) ritmik – fonetik – plastik
C) fonetik – ritmik – plastik
D) plastik – fonetik – ritmik
E) ritmik – plastik – fonetik

2. Güzel sanatların sınıflandırılması ve türlerine ilişkin verilen aşağıdaki örneklerden hangisi doğrudur?

	Görsel Sanatlar	İşitsel Sanatlar	Dramatik Sanatlar
A)	Bale	Müzik	Tiyatro
B)	Resim	Edebiyat	Opera
C)	Hat	Tiyatro	Sinema
D)	Sinema	Müzik	Bale
E)	Minyatür	Sinema	Dans

3. Ömer Seyfettin Balkan Savaşları'nın ardından esir düşmüş, on ay Yunan topraklarında esir olarak kalmıştır. Esareti sona erip İstanbul'a dönen yazar yaşadığı olaylardan hareketle bayrak, bağımsızlık, vatan sevgisi gibi konularda hikâyeler kaleme almıştır. *Bomba, At, Hürriyet Bayrakları, Aleko Bir Çocuk, Tuhaf Bir Zulüm* bu hikâyelerden bazılarıdır.

Yakup Kadri, “Milli Savaş Hikâyeleri” adlı kitabında Kurtuluş Savaşı yıllarında başta İzmir olmak üzere batıda bulunan birçok şehirde düşman işgali altındaki halkın yaşadığı acı olayları gerçeğe yakın bir çizgide anlatmıştır.

Bu parçada yer alan değerlendirmelerden hareketle edebiyatla hangi bilim dalının ilişki içerisinde olduğu söylenebilir?

- A) Tarih B) Coğrafya C) Sosyoloji
D) Psikoloji E) Folklor

4. Resim, müzik, heykel, edebiyat, opera, hat vb. sanatlar estetik zevk vermek amacıyla ortaya konulur ve bu yapılırken fayda ve nesnellik gibi unsurlar dikkate alınmaz. Oysa bir marangoz, demir ustası veya bir kalıpcı ürün ortaya koyarken bunun faydalı olmasını esas alır ve bilimin bazı olanaklarından asgari düzeyde de olsa faydalanmak durumundadır.

Bu parçada hangi iki kavramın karşılaştırılmasına yer verilmiştir?

- A) Sanat ve kültür B) Bilim ve estetik
C) Sanat ve bilim D) Bilim ve zanaat
E) Sanat ve zanaat

5. Liseye yeni başlayan Elifnur bir dergide Fransız yazar ve Gezgin Jules Verne'in 19. yüzyılda yazdığı *Ay'a Yolculuk, Dünyanın Merkezine Yolculuk, Denizler Altında 20.000 Fersah* adlı romanlarının bilgisiyle karşılaşır ve bu kitapları alıp büyük bir merakla hemen okumaya başlar. Okudukça bir edebî eserin ortaya konmasında ---- alanlarından da büyük ölçüde yararlanılabildiğini öğrenir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki kavram gruplarından hangilerinin getirilmesi uygun olur?

- A) Halk Bilimi-Felsefe B) Felsefe-Coğrafya
C) Bilim-Teknik D) Kültür-Coğrafya
E) Bilim-Sosyoloji

6. “Caddeye doğru çıkarken kendime doğru gitmeye başlıyorum, felaketimi mücessem bir şekilde değil büyük teessürlerimde olduğu gibi müphem birtakım hayaller ve remizler hâlinde hissediyordum; ameliyat olacağımı, sakat kalacağımı düşünmüyordum; içimde garip bir karıncalanma hâlinde birtakım inilti, mırıltılar, şekilsiz gölgeler seziyordum.”

Bir romandan alınan bu metnin edebiyatın hangi bilimle ilişkisine örnek teşkil ettiği söylenebilir?

- A) Psikoloji B) Felsefe C) Sosyoloji
D) Coğrafya E) Folklor

7.

Yüzey Sanatları	Eylem Sanatları
Hacim Sanatları	Dil Sanatları
Ses Sanatları	Dramatik Sanatlar
Mekân Sanatları	

Görsel, işitsel ve dramatik sanatlar şeklinde sınıflandırılan güzel sanatlar, son yıllarda daha modern bir sınıflandırmaya uğramış ve yukarıdaki başlıklarla ifade edilmiştir.

Aşağıda bulunan modern sınıflandırma ve sanat eşleştirmelerinin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) **Dil Sanatları:** Roman, Hikâye, Şiir
- B) **Yüzey Sanatları:** Hat, Ebru, Fotoğraf
- C) **Hacim Sanatları:** Heykel, Kabartma, Seramik
- D) **Eylem Sanatları:** Pantomim, Tiyatro, Bale
- E) **Dramatik Sanatlar:** Sinema, Opera, Gölge oyunu

8. Edebiyatın bilimlerle ilişkisine örnekler bulunmasını isteyen Edebiyat öğretmeni Yasin Bey, üç öğrencisinden aşağıdaki cevapları almıştır:

“Yaşar Kemal’in romanlarında Çukurova yöresinden insanların yaşam tarzları, örf ve âdetleri; kırsalda yer alan bazı gerçekler ve insan ilişkileri yoğun şekilde irdelenmiştir.” (**Ayten**)

“Peyami Safa’nın romanlarında varlığın sırları, ruh çözümlemeleri, karakterlerin bunalımları yoğun şekilde görülür.” (**Zeynep**)

“Hüseyin Nihal Atsız’ın ve Mustafa Necati Sepetçioğlu’nun romanlarında eski Türk devletlerine ve Osmanlı Devleti’nin yaşadığı süreçlere ilişkin olaylar yer almaktadır.” (**Azra**)

Buna göre öğrencilerin verdikleri cevapların sırasıyla edebiyatın hangi bilimlerle olan ilişkisini örneklediği söylenebilir?

- A) Felsefe – Folklor – Coğrafya
- B) Sosyoloji – Psikoloji – Tarih
- C) Folklor – Psikoloji – Sosyoloji
- D) Coğrafya – Felsefe – Tarih
- E) Sosyoloji – Felsefe – Tarih

9.

Aşağıdakilerden hangisinde ayraç içerisinde verilen kavram boş bırakılan yere getirilemez?

- A) Berberlik, sıvacılık, marangozluk ---- örnekleridir ve fayda sağlamak amacıyla yapılır. (**zanaat**)
- B) Peyzaj, iç mimari güzel sanatların modern sınıflandırmasına göre “---- sanatları” grubuna girmektedir. (**mekân**)
- C) Leonardo Da Vinci’nin Mona Lisa ve Son Akşam Yemeği adlı tabloları güzel sanatların “---- sanatlar” grubunda yer almaktadır. (**fonetik**)
- D) Türk edebiyatının bölümlerinin İslam Öncesi ve İslam Sonrası Türk edebiyatı şeklinde ayrılması, edebiyatın ---- ile ilişkisinin var olduğunu destekleyen bir durumdur. (**din**)
- E) Edebî eserlerin toplumda yer alan bazı örf ve âdetleri, gelenekleri içerip bunları geleceğe taşıması edebiyatın ---- kavramı ile ilişkisini doğrular. (**kültür**)

10.

“Atının başını çevirdi sürdü. Patnos Ovası’na, Süphan Dağı’nın dibine tam kuşluk vaktinde geldi. Başını kaldırdı, dağın doruğuna baktı. Dağ süt beyaz bir duvar gibi yükseliyordu. Doruğu duman içindeydi. Doruğun yanından yöresinden, ağzına kadar, renk renk çiçekle dolmuş ovaya bacaklarını sarkıtıp kanatlarını kısmış turnalar üst üste iniyorlar, salınarak oradan oraya ağır ağır yürüyorlardı. Gökten o kadar çok turna sağılıyordu ki ovaya, ova turna sürüleriyle doluyordu. Gün ışığı altında Süphan Dağı billurdandı.”

Bir romandan alınan bu parçanın yazımında yazarın hangi bilimle doğrudan ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Tarih
- B) Felsefe
- C) Sosyoloji
- D) Bilim-Teknik
- E) Coğrafya

11.

Aşağıdaki sanatlardan hangisinin edebiyatla ortak yönü ve ilişkisi diğerlerine göre daha fazladır?

- A) Müzik
- B) Tiyatro
- C) Bale
- D) Mimari
- E) Resim

1. Sinema sanatı her ne kadar görselliğe ve harekete dayalı olsa da etkili bir senaryoya, dile ihtiyaç duyar. Tiyatro türü hareketi esas alan bir sanat olmasına rağmen dil ve yazı alanından da faydalanmak zorundadır. Bu örneklerde olduğu gibi bazı sanatlar ortak yönleriyle birbirini desteklemiş ve “karma sanat” olarak adlandırılmıştır.

Bu parçada verilen bilgi ve örneklerden hareketle aşağıdaki sanat eşleştirmelerinden hangisi “karma sanat” özelliği gösterebilir?

- A) Opera – Müzik B) Heykel – Resim
C) Tiyatro – Resim D) Edebiyat – Minyatür
E) Pantomim – Edebiyat

2. Aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Bazı sanat eserleri doğduğu toplumun sınırlarını aşarak evrensel boyuta ulaşabilir.
B) Her sanat eseri mutlaka bir malzemeye meydana getirilir ve insanın farklı duyusuna hitap eder.
C) Sanat, insanın estetik arayışıyla ortaya çıkan, haz verme ve güzelliğe ulaşma çabasını ifade eden bir uğraştır.
D) Sanatçı, içinde yaşadığı toplumun özellikleriyle yoğrulduğundan sanat eserlerinde sadece ulusal özellikler yer bulabilir.
E) Sanat eserlerinin evrensel boyuta ulaşabilmesi eserin başarısına dair bir gösterge sayılabilir.

3. Edebiyat sanatıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Edebî eserler içerik, yapı ve dil gibi öğelerden oluşmaktadır.
B) Edebiyat; malzemesi dil olan, insanda zevk ve heyecan oluşturmak amacıyla ortaya konan bir sanattır.
C) Edebiyat genelde sosyal bilimlerle ilgili olsa da teknolojik gelişmeler ve pozitif bilimler de edebiyatı, edebî eserleri etkileyebilir.
D) Önceleri şiir-inşâ (düzyazı) kavramları ile ifade edilen edebiyat terimi ilk kez Tanzimat Dönemi ve sonrasında kullanılmaya başlanmıştır.
E) Aynı dönemde yaşayan edebiyatçıların benzer içerikte ve zihniyette eser yazmaları zorunlu bir beklentidir.

4. Güzel sanatlar ve edebiyat ile ilgili aşağıda verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Güzel sanatlar; insanın kendisini ifade etme, güzeli ortaya çıkarma, estetik duygu ve anlayış oluşturma amacıyla ortaya çıkmıştır.
B) Edebiyat ve müzik görünürde çok farklı uğraşlar olmalarına rağmen her ikisi de sese biçim veren işitsel sanatlar grubunda yer almaktadır.
C) Tiyatro türü edebiyatla doğrudan ilgili olduğundan her iki tür de aynı sanat grubunda yer almaktadır.
D) Edebiyat Arapça “edeb” kelimesinden doğan, “yazın” olarak da adlandırılabilen ve Batı’da “literatür” sözcüğüyle ifade edilen öznel bir sanattır.
E) Edebiyat duygu, düşünce ve hayallerin insanda haz ve güzellik oluşturma amacıyla yazılı ve sözlü olarak ifade edilmesine dayanır.

5. (I) Sanat ve bilim birbirinden farklı olgulardır. Bilim ele aldığı herhangi bir konunun ispatlanabilir olmasına dikkat eder, yani nesneldir. (II) Sanatta ise estetik kaygıları öne çıkarma ve haz verme amacı olduğundan sanat bireysel ve öznel bir uğraştır. (III) Sanat bu bireysellik ve öznellik toplumsal konulara girmez ve bunu sosyoloji bilimine bırakır. (IV) Bilim akılla ve deneyle ulaşılabilen bilgilere dayandığından farklı kişilerce denense de aynı sonuçlar elde edilir. (V) Sanatta ise benzer malzemeler ve yöntemler kullanılsa da ortaya çıkan sonuçların birebir aynı olması beklenmez.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. “Aynı konularda yazmalarına rağmen farklı bakış açıları ve anlatım tarzları olan yazar ve şairler, aynı manzaraya bakmalarına rağmen farklı renk tonuna ve derinliğine ulaşır resimleri farklılaşan ressam, aynı parçayı seslendirmelerine rağmen söylemlerinin ve hissettirdikleri duygunun rahatlıkla ayırt edilebildiği müzisyenler” sanatın hangi ayırt edici özelliğini ortaya koyan örneklerdir?

- A) Etkileyicilik B) Öznellik
C) Nesnellik D) Güzellik
E) Evrensellik

7. **I. Metin:** Fransız yazar Alexandre Dumas'nın yazdığı Monte Kristo Kontu romanı 19. yüzyılda Türkçeye ilk çevrildiğinde Türk okuru tarafından çok sevilmiş ve çeviri faaliyetleri hızlanmıştır.

II. Metin: Nobel ödüllü yazarımız Orhan Pamuk, 1990 yılında yazdığı Kara Kitap adlı romanıyla France Culture Ödülü'ne layık görülmüştür.

III. Metin: Osmanlı sultanlarından II. Abdülhamit dünyaca ünlü polisiye roman serisi Sherlock Holmes'ün büyük hayranlarından olmuş, İngiliz büyükelçisinden tüm Sherlock Holmes romanlarının İstanbul'a getirilmesini istemiştir. Bir rivayete göre Sultan, eserlerin yazarı olan Arthur Conan Doyle'u sarayında ağırlamış ve ödüllendirmiştir.

Yukarıda verilen örnek metinlerle güzel sanatların (edebiyatın) hangi özelliğine daha çok vurgu yapıldığı söylenebilir?

- A) Öznellik B) Özgünlük C) Biriciklik
D) Güzellik E) Evrensellik

8. I. *Şair Evlenmesi* adlı tiyatro, görücü usulü ile evlenmenin zararlarını anlatan önemli bir töre komedisidir.
- II. *Zehra*, kıskançlık temasının yol açtığı bunalımları ve kıskançlığın kişiyi ne derece etkileyip değiştirebileceğini anlatan bir Tanzimat romanıdır.
- III. *Simyacı* romanı mutluluğa ulaşmanın yollarını arayan, hayatın anlamını sorgulayan bir eserdir.
- IV. Peyami Safa; 9. *Hariciye Koşuşu* romanında bacağına kaybetme riski olan genç ve hasta bir kahraman üzerinden yalnızlık, bunalım, ölüm korkusu, terk edilmişlik gibi konulara odaklanmıştır.
- V. Reşat Nuri, *Çalılıkusu* romanında eğitimli bir İstanbul kızının Anadolu'daki eğitim, din ve kültür anlayışıyla uyuşmadığını ve Anadolu'nun birçok yönden ihmal edildiğini ortaya koymuştur.

Numaralandırılmış örnekler, edebiyatın bilimlerle ilişkisi açısından anlamlı ve ikiyeşerli olarak gruplandırılırsa hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9.

Yaban romanı yayımlandığı yıldan itibaren küçük büyük her okurun gönlünde az çok taht kurmuş, yıllar geçse de daima okunan bir roman olarak bugünlere ulaşmıştır.

*

Bazı şiirleri okuduğunuzda altında şairin adı yazmasa da siz onun benzersiz dil ve anlatımıyla kime ait olduğunu çıkarabilirsiniz. Buna "sanatçı imzası" da diyebiliriz.

*

Hayatında hiç dilenci çocuk tanımadığını ve karakterinin tamamen kendi düşünsel ürünü olduğunu belirten yazar, dilenci bir çocuğun hayatını anlattığı son hikâye kitabı ile dikkatleri üzerine çekmiştir.

*

Yaşar Kemal; roman türündeki eserleri ile birçok ülkede sevilen ve alkışlanan bir yazar olmuş, Nobel Edebiyat Ödülü'ne birkaç kez aday gösterilmiştir.

Yukarıda yer alan bilgi ve değerlendirmeler sanatın özellikleriyle eşleştirdiğinde hangi özellik dışarıda kalır?

- A) Evrensellik B) Kurgusalılık
C) Özgünlük D) Öznellik
E) Etkileyicilik

10.

- I. Yazarlar; benlik, varoluş, hayat vb. kavramları düşünsel temelde ele alıp toplumu aydınlatabilirler veya bu kavramların sorgulanmasına ön ayak olabilirler. **(sosyoloji)**
- II. Toplumsal değişimler, kültürel öğeler, aile ve toplum sorunları edebî eserlere yön vermektedir. **(felsefe)**
- III. Edebî eser oluşturulurken olayların geçtiği iklim, bölge ve yeryüzü şekilleri gerçekliğe uygun olmalı ve yazar bu gerçekliği sağlamalıdır. **(coğrafya)**
- IV. Bir şiir, roman veya hikâye konusunun yazıldığı dönemde veya önceki yıllarda gerçekleşen bazı önemli olaylardan alabilir. **(tarih)**
- V. Kişinin içinde bulunduğu ruh hâli edebî eserin tamamını veya bir bölümünü oluşturabilir. **(psikoloji)**

Yukarıda verilen açıklama ve ayraç içindeki kavram eşleştirmelerinin hangilerinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I - II B) I - III C) II - III D) II - IV E) III - V

1. Sosyal bir varlık olan insan karşısındaki ile anlaşabilmeye dolayısıyla da iletişime geçmeye ihtiyaç duyar. Bunu da sözlü, sözsüz veya yazılı iletişim türleri ile sağlamaktadır. İletişimin türü ne olursa olsun bu iletişim mutlaka bazı öğelerle gerçekleşecektir. Bunlara "iletişim öğeleri" adı verilmektedir. İletişimde her şeyden önce bir ileti yani mesaj vardır. Bunu ---- (I) adı verilen kişi gönderir ve bu ileti karşı tarafta bulunan ---- (II) tarafından alınır. İletişimin gönderilme biçimi de farklılaşabilir. Örneğin yazı, ses, görsellik, ışık, levha gibi birçok farklı yolla iletiyi gönderebiliriz ve iletişimin gerçekleştiği bu yola ---- (III) adı verilir. İletişimin gerçekleştiği ortam ---- (IV) adını alırken, iletiye verilen her türden cevap / karşılık ise ---- (V) kavramı ile ifade edilir.

Bu parçada numaralandırılmış yerlere sırasıyla hangi kavramlar getirilmelidir?

	I	II	III	IV	V
A)	Kaynak	Alıcı	Kod	Bağlam	Dönüt
B)	Alıcı	Kaynak	Kod	Bağlam	Dönüt
C)	Gönderici	Alıcı	Kanal	Bağlam	Dönüt
D)	Gönderici	Kaynak	Kanal	Kod	Geribildirim
E)	Gönderici	Alıcı	Geribildirim	Kanal	Kod

2. Türk dilinin ilk sözlüğü olan *Dîvânu Lugâtî't Türk*, 11. yüzyılda Ali Şîr Nevai tarafından yazılmış önemli bir eserdir. Türkçe-Arapça yazılan bu eser aynı zamanda şiir, atasözü, deyim, ninni vb. türlere ait örnekler içeren çok yönlü bir külliyyattır. Eserin son bölümünde merkezi Balasagun şehri olarak belirlenmiş İlk Türk dünyası haritası bulunmaktadır. Eser; kütüphaneci, yazar ve araştırmacı bir devlet memuru olan Ali Emîrî tarafından 1915 yılında İstanbul'da bir sahafta satılmak üzere iken bulunmuş ve Kilisli Rifat Bilge tarafından ilk tercümesi yapılarak yayımlanmıştır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına yol açmıştır?

- A) Dîvânu Lugâtî't Türk B) Ali Şîr Nevai
C) Türkçe-Arapça D) Ali Emîrî
E) Kilisli Rifat Bilge

3. Batı Türkçesinin üçüncü evresi olan ----- Türkçesi dönemi, 20. yüzyılın başlarında Milli Edebiyat Dönemi temsilcilerinden Ali Canip Yöntem ve ----- tarafından yayımlanan ----- makalesi ile resmî olarak başlamıştır. Bu makale ilk kez ----- dergisinde yayımlanmıştır.

Bu parçadaki boşlukların herhangi birine aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Osmanlı B) Yeni Lisan
C) Refik Halit Karay D) Şiir ve İnşâ
E) Türk dili

4. I. Bir dilin tarihsel, bölgesel, siyasal sebeplerden ötürü ses, yapı ve söz dizimi özellikleriyle çok eski zaman dilimlerinde ayrılıp farklılaşan koludur.
II. Bir dilin izlenebilen yakın dönemlerinde kendisinden ayrılan ve aralarında çok derin farklılıklar bulunmayan koludur.
III. Bir dilin ülkenin sınırları içerisinde bölgelere göre farklılaşan koludur.

Numaralandırılmış açıklamalar sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerini tanımlamaktadır?

- A) Lehçe – Ağız – Şive
B) Ağız – Jargon – Şive
C) Şive – Lehçe – Ağız
D) Lehçe – Şive – Ağız
E) Ağız – Lehçe – Şive

5.

I. Grup	II. Grup
• Kamûs-ı Türkî	I. Ali Şîr Nevai
• Lûgat-i Nâcî	II. Muallim Nâcî
• Mukaddimetü'l Edeb	III. Şemsettin Sami
• Muhâkemetü'l Lugateyn	IV. Zemahşerî
	V. Ahmet Vefik Paşa

Bu tabloda I. grupta yer alan sözlükler, II. grupta yer alan yazarların hangisiyle eşleştirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. • Dilde bazı meslek gruplarındaki insanların kendi aralarında mesleki, özel bir dil geliştirdikleri görülür. Örneğin muhasebecilik yapan kişiler kendi aralarında konuştuklarında genellikle onları anlamakta zorlanırsınız. Aynı durum doktorlar arasındaki konuşmalarda da karşımıza çıkar.
- Yine günlük dilde toplumun belli bir kısmı tarafından tercih edilen, kendine özgü bir anlam dünyası olan özel bir dilin geliştiği de görülür. Genellikle deyimlerden oluşan ve kaba bir söylemi olan bu dil, söze kuvvet katan bir anlam derinliğine sahiptir. Papaz olmak, racon kesmek, çok konuşan birine "Kes tıraşı!" demek bu özel dilin örnekleridir.

Yukarıda tanım ve örnekleri verilen bilgiler, dilin hangi özel kullanımlarını açıklamaktadır?

- A) Konuşma dili – Sokak dili
B) Resmi dil – Sokak dili
C) Jargon – Argo
D) Meslekî dil – Ortak dil
E) Standart dil – Argo

7. I. Türkçenin sözlüklerinden olup Kıpçak Türklerine aittir. İçerisinde Kıpçakça-Almanca, Kıpçakça-Latince kelimeler bulunmaktadır.
- II. Türk edebiyatının ilk mizahi sözlüğüdür ve 19. yüzyılda Tanzimat Dönemi'nde Direktör Ali Bey tarafından yazılmıştır.
- III. Türkçenin sözlük kurallarına dikkat edilerek hazırlanan yani bilimsel olarak yazılan ilk sözlüğüdür. Kelimeler alfabetik sıralarına göre yazılmıştır.
- IV. Türkçenin Farsçadan üstün bir edebî dil olduğunu ispat etmek için yazılmıştır. Çağatay sahasında ortaya çıkmış bir eserdir.

Numaralandırılmış bilgilerle aşağıdaki sözlüklerden hangisi arasında herhangi bir bağ kurulamaz?

- A) Lehçetü'l Lûgat B) Codex Cumanicus
C) Kamûs-ı Türkî D) Lehçetü'l Hakâyik
E) Muhâkemetü'l Lûgateyn

8. Aşağıdaki bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Türkçe 11. yüzyıldan sonra kırılmaya uğramış, batı Türkçesi ve kuzey-doğu Türkçesi olarak ikiye ayrılmış; kuzeyde Çağatay Türkçesi, doğuda ise Kıpçak Türkçesi adıyla devam etmiştir.
- B) Türkiye Türkçesi, bölgelere göre farklı ağızlarla konuşulsa da ülke genelinde ortak resmi dil yani standart dil "İstanbul Türkçesi" olarak kararlaştırılmıştır.
- C) Konuşma dili bölgelere göre farklılaşabilse de yazı dili tüm ülke genelinde ortaktır ve standart olmak zorundadır.
- D) Çuvaşça ve Yakutça, Türkçenin karanlık dönemde ortaya çıkan lehçeleridir.
- E) Eski Türkçe Dönemi Göktürk, Uygur ve Karahanlı Türkçesi olarak üçe ayrılır.

9. I. Bilgi vermeye dayalı metinlerde dilin **göndergesel işlevi** kullanılır.
- II. Anlatıcının korku, sevinç, heyecan gibi duygularını ifade eden cümle ve metinlerde dilin **heyecana bağlı işlevi** kullanılmaktadır.
- III. Doğrudan dille ilgili bilgilerin yer aldığı cümle veya metinlerde **kanalı kontrol işlevi** vardır.
- IV. Eğer bir metin şiiirden oluşuyorsa dil **şiiirsel** yani sanatsal işlevle kullanılıyor demektir.
- V. Alıcıda davranış değişikliği oluşturan metinlerde dilin **alıcıyı harekete geçirme** işlevi kullanılır.

Dilin işlevleriyle ilgili verilen açıklamaların hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Türklerin en uzun süre kullandığı alfabedir. 11. yüzyıldan başlayıp 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar bu alfabe tercih edilmiştir.
- II. Türk dilinin bilinen ilk yazılı örnekleri olan Orhun Yazıtları'nda kullanılan alfabedir.
- III. 20. yüzyılda Sovyet Rusya Dönemi'nde Orta Asya'daki Türk toplulukları tarafından kullanılmıştır.
- IV. 1928'de Türkiye Cumhuriyeti tarafından resmi olarak kabul edilen alfabedir. Arap harflerinin Türkçeye uygun olmaması, Batı ile uyum sağlamada kolaylık gibi nedenlerden ötürü tercih edilmiştir.
- V. Türkler tarafından kullanılan ilk alfabe olma özelliğini taşımaktadır.

Numaralandırılmış açıklamalarda aşağıdaki alfabelerden hangisi hakkında herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir?

- A) Arap alfabesi B) Kiril alfabesi
C) Göktürk alfabesi D) Latin alfabesi
E) Uygur alfabesi

2. • Türklerde akrabalık ilişkilerinin kuvvetli olması Türkçenin bu konuda zenginleşmesini sağlamış, dilde birçok kelime ortaya çıkmıştır.
- Eskiden beri denizcilikle uğraşan İtalya ve Portekiz gibi ülkelerde bu alana ait sözcükler daha fazladır.
- Deve kültürünün yaygın olduğu Araplarda devenin birçok isimlendirmesi söz konusudur.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında aşağıdaki değerlendirmelerden hangisine varılabilir?

- A) Diller arasında ortak kullanıma açık sözcükler bulunabilir.
- B) Dilin bağlı bulunduğu kültürle ve ortaya çıktığı coğrafyayla derin ilişkisi söz konusudur.
- C) Dildeki bazı kelimelerin kullanımı zamanla ortadan kalkabilir.
- D) Eski kültürlere ait dillerde kelime sayısı, güncel dillere oranla daha fazladır.
- E) Farklı coğrafyalarda olmalarına rağmen bazı diller arasında kelime alışverişi olması doğaldır.

3. **Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Türkçe Ural-Altay dil ailesinde yer alan baştan eklemeli bir dildir.
- B) Elimizde herhangi bir bilgi, belge ve eser olmadığından Türkçenin ilk Türkçe ve ana Türkçe dönemleri "karanlık dönem" olarak nitelendirilmiştir.
- C) Türkçe özellikleri yönüyle Japonca, Korece, Moğolca, Tunguzca gibi dillerle ortak dil ailesinde yer almaktadır.
- D) Uygurca metinler ve Türk dilinin bilinen ilk yazılı metinleri olan Orhun Yazıtları eski Türkçe Dönemi'nde yazılmıştır.
- E) Günümüzde konuştuğumuz Türkiye Türkçesi, eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlı Türkçesinin devamıdır.

4. (I) Tarih boyunca birçok alfabe kullanan Türklerde ilk alfabe olan Orhun alfabesi, İskandinav yazı sistemine olan benzerliği nedeniyle runik alfabe olarak da anılmıştır. (II) Türklerin kullandığı ikinci alfabe ise Uygur alfabesi olmuş, 15. yüzyıla kadar etkin bir şekilde kullanılmıştır. (III) Din değiştiren ve Mani dinini benimseyen Uygurlar, Mani alfabesini de belli bir süre kullanmışlardır. (IV) Osmanlı Devleti ile birlikte kullanılmaya başlanan Arap alfabesi ise imparatorluğun çöktüğü 1900'lü yılların ilk çeyreğine kadar Anadolu'da tercih edilen alfabe olmuştur. (V) Sağdan sola yazım ve kelimelerin başta, ortada, sonda gösterimlerinin değişmesi yönüyle Uygur ve Arap alfabesi benzerdir.

Bu parçada kaç numaralı bölümde yanlışlık vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Memur bir ailenin çocuğu olan Alp, ailesinin tayini nedeniyle 4. sınıfa kadar Erzurum, Trabzon, Yozgat gibi illerde yaşamış; buralarda birbirleri ile karşılaşan insanların "neydisen, nabaysın, nörüyon" kelimeleri ile selamlaştığına şahit olmuştur. Anne babası Trakyalı olan Alp ise ailesinden bu kelimelerle eşdeğer olan "nabıyın" kelimesini öğrenmiştir.

Bu parçada aynı anlamlara gelmesine rağmen şehirlere göre farklı kullanımları olan kelimelerin varlığı dille ilgili hangi kavramı örneklemektedir?

- A) Sokak dili B) Şive C) Lehçe
D) Ağız E) Argo

6. Eski Türkçede “kötü, kötüleşmek, kavgacı” gibi anlamları olan “yavuz” sözcüğü zamanla değişmiş ve “mert, yiğit, güçlü” gibi olumlu anlamlar kazanmıştır. “Oğlan” kelimesi eski Türklerde hem erkek hem kızlar için kullanılabilen bir sözcük iken günümüzde sadece erkekler için kullanılmaktadır.

Bu açıklama ve örnekler dilin hangi özelliğini vurgulamak için kullanılabılır?

- A) Dilin sosyal bir yapıya sahip olması
B) Dilin canlı bir varlık olması
C) Temellerinin bilinmeyen zamanlarda atılması
D) Seslerden örülü gizli anlaşmalar sistemi olması
E) Kendine ait belirli kurallarının olması

7. • Türkçenin yabancı etkilere kapalı, millî bir özellik gösteren dönemidir. Eski Türkçe döneminin ilk sözlü ve yazılı ürünleri bu dönemde görülür.
• Türkçenin yazımında ilk kez Arap alfabesi kullanılan dönemdir. Dilde eski Türkçenin ağırlığı fazla olsa da Arapça ve Farsça kelimeler bu dönemde dile yerleşmeye başlamıştır.
• Türkçenin bu dönemi **Âşık Paşa, Yunus Emre, Gülşehri** gibi şairlerce temsil edilmiştir. Anadolu’da Oğuz Türkleri tarafından kullanılan ve geliştirilen Türkçe dönemidir.
• Türkçenin Timur Devleti zamanında Orta Asya’da gelişen koludur. **Ali Şir Nevaî, Hüseyin Baykara** gibi şairlerce edebiyat dili haline getirilmiştir.

Yukarıda verilen bilgiler Türkçenin hangi dönemiyle ilişkilendirilemez?

- A) Eski Anadolu Türkçesi
B) Osmanlı Türkçesi
C) Göktürk Türkçesi
D) Karahanlı Türkçesi
E) Çağatay Türkçesi

8. Türkçenin tarih boyunca birçok sözlüğü hazırlansa da bunlar genellikle Arapça ve Farsça açıklamaları içermiş, bu dillerin öğretilmesi amaç edinildiğinden Türk dili genelde ihmal edilmiştir. Bu durum 19. yüzyılda ---- tarafından yazılan ---- adlı sözlükle değişmiştir. İlk kez Türkçeden Türkçeye hazırlanan bu eserle Türkçenin kelime dağarcığı ortaya konmuş ve böylece Türkçenin ilk millî sözlüğü ortaya çıkmıştır. Eser bu yönüyle kendisinden sonra gelecek olan sözlüklere de örnek teşkil etmiştir. Türkçe deyimlere sıklıkla yer verilmesi önemli bulunmuştur.

Bu parçadan hareketle boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kaşgarlı Mahmut – Dîvânü Lugâtî’t Türk
B) Muallim Nacî – Lügat-i Nâcî
C) Ahmet Vefik Paşa – Lehçe-i Osmânî
D) Şemsettin Sami – Kamus-ı Türkî
E) Direktör Ali Bey – Lehçetü’l Hakayık

9. Ölüm, en iyi öğretmendir. (Türkiye Türkçesi)
Ölüm ən yaxşı müəllimdir. (Azerbaycan Türkçesi)
Ölüm iň gowý mugallymydyr. (Türkmen Türkçesi)
Ölim en jaqsý ustaz. (Kazak Türkçesi)
Ölüm en mýktý mugalim. (Kırgız Türkçesi)
O’lim eng yaxshi o’qituvchidir. (Özbek Türkçesi)
Türkçede aynı cümlelerin farklı coğrafyalardaki kullanımlarını örnekleyen bu cümleler, dille ilgili hangi kavramla ilişkilendirilebilir?

- A) Ortak dil
B) Ağız
C) Standart dil
D) Lehçe
E) Şive

10. Bir hastanede hasta yakınlarının üzüntüsünü gören ve çığlıklarını duyan doktorların kendi aralarında “eks, ajite” gibi kavramları kullanmaları dilin hangi kullanımına örnektir?

- A) Şive
B) Ağız
C) Jargon
D) Argo
E) Lehçe

1. Aşağıdakilerden hangisi edebiyatın dönemlere ayrılmasında etkili olan ölçütlerden biri sayılamaz?

- A) Din değişikliği
- B) Sosyal-siyasi gelişmeler
- C) Bilimsel gelişmeler
- D) Coğrafi farklılıklar ve göç hareketleri
- E) Kültürel farklılaşma

2. Edebiyatın dönemsel özelliklerini; şair, yazar ve eserleri büyük bir disiplin içerisinde inceleyen bilim dalına “edebiyat tarihi” adı verilir.

Edebiyat tarihi üzerine eser veren önemli yazarlarımızın eserleriyle olan eşleştirmelerinde hangi seçenekte yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar – 19. Asır Türk Edebiyatı
- B) Nihat Sami Banarlı – Resimli Türk Edebiyatı Tarihi
- C) Mehmet Fuat Köprülü – Türk Edebiyatı Tarihi
- D) Ahmet Kabaklı – Türk Teceddüt Edebiyatı Tarihi
- E) Agâh Sırrı Levent – Türk Edebiyatı Tarihi

3. I. İslam öncesinde Uygurlarda Maniheizm ve Budizm’le ilgili eserler verilmiş, Kökünç adlı ilk ilkel tiyatro eserleri ortaya konmuştur.
- II. İslam Öncesi Türk Edebiyatı’nda şiirlerde yarım uyak kullanılmış; aşk, ölüm, kahramanlık, tabiat gibi konular işlenmiştir.
- III. Uygur Türkü olan Aprın Çor Tigin bilinen ilk Türk şair olmuş, “Sevgili” adıyla ilk şiiri yazmıştır.
- IV. İslam öncesi dönemde yazılan ve Uygur Türklerine ait olan Yenisey Yazıtları, balbal adı verilen mezar taşlarına yazılı edebî değeri düşük metinlerdir.
- V. İslam öncesi şiirler, yuğ adı verilen ölüm törenlerinde, sığır adı verilen av törenlerinde ve şölen adlı kurban törenlerinde okunmuştur.

İslam Öncesi Türk Edebiyatı’na ilişkin numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İslam Öncesi Türk Edebiyatı ile ilgili aşağıdaki verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) İslam öncesi edebiyat, yazılı ve sözlü dönem şeklinde iki kola ayrılmıştır.
- B) Bu dönemde Göktürk ve Uygurlara ait yazılı metinler konu ve dil açısından benzerlikler taşımaktadır.
- C) Şiirler hece ölçüsü ve dörtlüklerle yazılıp kam, baksı, ozan gibi şair ve din adamları tarafından söylenmiş; kopuz adlı çalgı şiirlere eşlik etmiştir.
- D) İslam öncesi edebiyatta sav, sagu, koşuk, destan gibi anonim sözlü ürünler öne çıkmaktadır.
- E) Sözlü edebiyatta dil öz Türkçe iken yazılı edebiyatta kısmen başka kültürlerden kelime alışverişi de olmuştur.

5. (I) *Orhun Yazıtları*, 7- 8. yüzyılda I. Göktürk Dönemi’nde yazılan ve bugünkü Moğolistan sınırları içerisinde bulunan Türk dilinin bilinen ilk yazılı metinleridir. (II) Bilge Kağan, Kül Tigin ve Tonyukuk adına dikilen anıtlardan oluşan bu yazılı metinlerde dil millî bir özellik göstermiş, siyasi ve sosyal konulara ilişkin bilgilere yer verilmiştir. (III) Anıtlar ilk kez Rus bilgin Yadrintsev tarafından bulunmuş, Danimarkalı dil bilimci Vilhelm Thomsen tarafından ilk kez okunmuştur. (IV) Türk adının ve Türkçenin geçtiği ilk metin olan bu yazıtlardan ilk kez İlhanlı tarihçi Cüveyni, Tarih-i Cihangüşa isimli eserinde bahsetmiştir. (V) Kitabelerin bir yüzü Çince, diğer yüzleri ise Göktürk Türkçesi ile yazılmıştır.

Orhun Yazıtları ile ilgili yukarıda verilen parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Türk edebiyatını bilimsel metotlarla ve sistemli bir biçimde ilk kez inceleyen, edebiyatımızı belirli kriterlerle ilk kez dönemlere ayıran ve böylece edebiyat tarihi alanının ülkemizde başlamasını sağlayan bilim adamıdır. *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar, Türk Saz Şairleri Antolojisi, Divan Edebiyatı Antolojisi, Türk Edebiyatı Tarihi* gibi eserleriyle edebiyat tarihi alanına katkı sağlamıştır.

Bu parçada hakkında bilgi verilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
- B) Nihat Sami Banarlı
- C) İsmail Habip Sevük
- D) Pertev Naili Boratav
- E) Mehmet Fuat Köprülü

7. Halk edebiyatı ile ilgili verilen aşağıdaki bilgilerin hangisinde yanlışlık bulunmaktadır?

- A) Şiirlerde büyük oranda hece ölçüsü kullanılmış, az da olsa aruz ölçüsüyle denemeler yapılmıştır.
- B) Çok az istisna dışında nazım birimi dördlük olarak kullanılmıştır.
- C) Medrese çıkışlı eğitilmiş şairler tarafından ortaya konan bir edebiyat olduğundan şiirlerin dili genel olarak sanatsal ve kapalıdır.
- D) Somut bir şiir anlayışı ortaya konmuş; genel olarak aşk, ölüm, hasret, özlem, ayrılık, gurbet gibi lirik konular işlenmiştir.
- E) Anonim, âşık tarzı ve dinî-tasavvufî halk edebiyatı olarak üçe ayrılmaktadır.

8. • Çince'den çevrilen fal kitabıdır. İçerisinde yer alan 65 adet fal metni Göktürkçe ile yazılmıştır.
- İyi kalpli şehzade ile kötü kalpli şehzadenin yaşadıklarını anlatan, Budizm inancını içeren eserdir.
- Çince'den çevrilen eser Budizm dinine ait bilgileri içeren bir ahlak kitabıdır.
- Çince aslından Uygur Türkçesine çevrilen eser Buda inancına ait menkıbeleri içeren, buda felsefesini ortaya koyan eserdir.

Bu bilgiler Uygur Dönemi'nde yazılan aşağıdaki eserlerden hangisi ile bağdaştırılamaz?

- A) Şehzade ve Aç Pars Hikâyesi
- B) Kalyanamkara ve Papamkara Hikâyesi
- C) Irg Bitig
- D) Altun Yaruk
- E) Sekiz Yükmek

9. (I) Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı 11-12. yüzyılları kapsayan, Karahanlı Devleti zamanında oluşmuş bir edebî dönemdir. (II) Bu dönemde İslam dininin kabul edilmiş olmasının bir sonucu olarak eserlerde dinî kavramlar da görülmüş, Arap alfabesi tercih edilmiştir. (III) Dördlük ve beyit nazım birimleri ortak olarak kullanılmış, hece ve aruz ölçüsü tercih edilmiştir. (IV) Bu döneme ait eserler genel olarak kahramanlık konularını içermiştir. (V) Karahanlı Devleti zamanında yazılan bu eserlerde Hakaniye Türkçesi kullanılmıştır.

Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı ile ilgili verilen numaralandırılmış bilgilerin hangisinde yanlışlık bulunmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Orhun Yazıtları ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yazıtlar, anı ve söylev türünün Türk edebiyatındaki ilk örnekleridir.
- B) Tonyukuk Yazıtı'nı yazdıran Vezir Tonyukuk; edebiyatımızda ilk Türk yazar, tarihçi ve anı yazarı kabul edilmektedir.
- C) Kültigin ve Bilge Kağan Anıtı, Yollug Tigin tarafından yazılmıştır.
- D) Yazıtlar ilk defa Ruslara esir düşen ve Orta Asya'yı dolaşan İsveçli Subay Strahlenberg tarafından bulunmuştur.
- E) Yazıtlarda Türklerin Çin ve Moğollarla olan mücadelelerine yer verilmiş, yabancı ülkelerin entrikaları karşısında yaşananlar dile getirilmiştir.

11. ► Mitoloji ve destanlardan beslenen sözlü edebiyat ürünleri görülür. Genelde dini törenlerde okunan bu ürünlerde lirik ve epik unsurlar göze çarpar. Yazılı dönem eserleri ise Göktürk ve Uygur metinleri olarak iki bölüme ayrılır.
- Bu dönemde eserlerde Arap-Fars edebiyatının ve dil anlayışının etkisi artmış, tasavvuf başta olmak üzere birçok konuda sanat kaygısı güdülerek şiirler yazılmıştır.
- Batı kültürünün etkisiyle şiirlerde ilk kez yeni konular denenmiş, Batı'nın örnek alınması sayesinde yeni edebî türler Türk edebiyatına girmiştir.
- Bu dönemde şiirde didaktik ve epik anlayış görülmüş, roman ve hikâyelerde Anadolu insanına ve vatan topraklarına karşı hassas bir bakış açısı geliştirilmiştir. Dilde millîleşme çabaları göze çarpar.

Bu bilgiler, aşağıdaki Türk edebiyatı dönemlerinin hangisiyle eşleştirilemez?

- A) Halk Edebiyatı
- B) İslam Öncesi Türk Edebiyatı
- C) Divan Edebiyatı
- D) Tanzimat Edebiyatı
- E) Millî Edebiyat

1. I. Karahanlı Dönemi'nde İslamiyet'in kabul edilmesi sonrası dinin anlatılması ve yayılması için eserler yazılmıştır.
- II. Tanzimat Dönemi'nde Osmanlı aydınlarının ve halkın bir bölümünün Batılı yaşam tarzını örnek alması edebiyatı da etkilemiş; eserlerde Batı tarzı konular işlenmiştir.
- III. Kurtuluş Savaşı'nda ülkenin içinde bulunduğu durum ve verilen mücadeleler edebî eserleri de etkilemiş; savaşı, Anadolu'nun durumunu ve vatan sevgisini işleyen eserler kaleme alınmıştır.
- IV. Türkler Anadolu'ya yerleştikten sonra İran'la komşu olmuş; bu durum İran edebiyatından bazı edebî türlerin ve eserlerin Türk edebiyatına geçmesini sağlamıştır.

Edebiyatı etkileyen durumları içeren numaralandırılmış bilgiler, seçeneklerin hangisiyle eşleştirilemez?

- A) Din değişikliği B) Coğrafi değişim
C) Kültürel değişim D) Dil değişiklikleri
E) Sosyal-toplumsal olaylar

2. (I) Edebiyat-ı Cedide adıyla da bilinen Servetifünun edebiyatı Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatının ikinci evresi olarak karşımıza çıkar. (II) Tevfik Fikret'in Servetifünun dergisinin yazı işleri müdürlüğüne getirilmesi sonrası resmî olarak başlayan bu edebiyat döneminde mevcut siyasi düzenin doğurduğu baskıcı anlayış ve sanatçıların yetişme tarzları nedeniyle eserlerde bireysel konular tercih edilmiştir. (III) Bu dönemde tıpkı Tanzimat'ta olduğu gibi Fransız edebiyatının etkisi göze çarpar. Romanda klasisizm, şiirde ise sembolizm akımının etkisini görmek mümkündür. (IV) Aruz ölçüsünün kullanıldığı bu şiirlere ek olarak ilk kez mensur şiir türü oluşmuştur. (V) Bu dönemde ayrıca dergicilik faaliyetleri de artmış, eserler içerik ve teknik yönden Batılı seviyelere ulaşmıştır.

Servetifünun edebiyatı ile ilgili numaralandırılmış bölümlerin hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Geçiş dönemi Türk edebiyatının ilk eseri olan *Kutadgu Bilig*, Yusuf Has Hacib tarafından kaleme alınmış bir nasihatname ve siyasetnamedir. Sembolik kahramanlar arasındaki diyaloglar üzerinden dini, âhlakî ve sosyal konuları işleyen bir eserdir.
- II. Geçiş dönemi edebiyatına ait olan *Divanû Lügât-it Türk*, Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılmıştır. İslam'a yeni geçmiş Türklere Arapça öğretilmesi amacıyla hazırlanmış sözlük türünde bir eserdir. İlk sözlük, ilk antoloji, ilk gramer kitabı, ilk ansiklopedi gibi özelliklere de sahiptir.
- III. Geçiş Dönemi eserlerinden olan *Atabet'ül Hakayık* Edip Ahmet Yükneki tarafından yazılan bir ahlak kitabıdır. Didaktik şiirlerin yer aldığı bu eserde mani tip kafiye (aaxa) kullanılmıştır.
- IV. Geçiş döneminde yazılan *Divan-ı Hikmet* Ahmet Yesevi'nin şiirlerini içeren didaktik tarzda bir eserdir. Hikmet adı verilen şiirlerin yer aldığı eser tasavvuf şiirinin ilk örnekleri olarak kabul edilmiştir. İslam ve Arap kültürünün etkisi nedeniyle eserde ağır bir dil göze çarpar.

Geçiş dönemi edebî ürünleri ile ilgili numaralandırılmış bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) Yalnız III
D) Yalnız IV E) II ve IV

4. **İslamî Dönem Türk Edebiyatı'nın bir kolu olan divan edebiyatı ile ilgili,**

- I. Arap ve Fars edebiyatının etkisiyle Anadolu'da 13 ve 19. yüzyıllar arasında gelişmiş bir edebiyattır.
- II. Aruz ölçüsü kullanılmış, nazım birimi olarak genelde beyit tercih edilmiştir.
- III. Hem tasavvuf konusu hem de aşk, şarap, kadın, sevgili gibi bireysel konular tercih edilmiştir.
- IV. İslami Dönemi temsil eden bir edebiyat olduğundan halka yönelik açık ve anlaşılır bir dil tercih edilmiş, sanat kaygısından kaçılmıştır.
- V. Yüksek zümre edebiyatı, saray edebiyatı, klasik Türk edebiyatı gibi adları da bulunmaktadır.

değerlendirmelerinden hangisi söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Tanzimat edebiyatı sosyal ve siyasi hayattaki değişim ve Batılılaşma hamlelerinin çekirdeği olan Tanzimat Fermanı sonrası ortaya çıkmış, divan edebiyatının hem şekil hem içerik yönüyle terk edilmesi sonrası edebiyatımız Batı etkisine girmiştir.
- II. Tanzimat edebiyatı birçok alanda ilklerin yaşandığı dönemdir. Daha önce edebiyatımızda görülmeyen hak, adalet, eşitlik, adalet, akıl, hukuk ve medeniyet gibi kavramlar ve eleştiri, makale, hikâye, roman, modern tiyatro gibi yeni türler denenmiştir.
- III. Divan edebiyatının aksine halkı bilinçlendirmeye yönelik konu ve eserler tercih edilmiş, bu amaçla dilin sadeleştirilmesi planlanmış ve bunda başarılı olunmuştur.
- IV. Tanzimat edebiyatında eser ve fikirlerin yayılmasını sağlamak için gazetecilik faaliyetleri, Batı edebiyatını tanımak ve tanıtmak amacıyla da çeviri faaliyetleri öne çıkmıştır.
- V. Tanzimat edebiyatı sanatçıları genel olarak Batı'da eğitim gören, Fransız edebiyatını yakından tanıyan eğitilmiş kişilerdir. Eserlerde Fransız edebiyatının ve kısmen Fransızcanın etkileri görülür.

Batı etkisindeki Türk edebiyatının ilk evresi olan Tanzimat edebiyatı ile ilgili verilen numaralandırılmış bilgilerin hangisi yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

6. Tanzimat edebiyatı ile ilgili verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Tanzimat edebiyatı 1839-1860 yılları arasında hazırlık dönemi adı verilen bir dönem geçirmiştir.
- B) Tanzimat I. Dönem'de "Sanat toplum için", II. Dönem'de ise "Sanat sanat için" anlayışı vardır.
- C) Tanzimat edebiyatında aruz ölçüsü kullanılmış, divan edebiyatı nazım şekilleri devam ettirilmiştir.
- D) Tanzimat I. Dönem'de tiyatro ihmal edilmiş, II. Dönemde halkı bilinçlendirici tiyatro eserleri kaleme alınmıştır.
- E) Tanzimat I. Dönem'de düzyazıda romantizm ve klasisizm akımı etkili olurken II. Dönem'de realizm ve natüralizm akımı etkili olmuştur.

7. Batı Tesirinde Türk Edebiyatı'nın dönemlerinden olan Fecriati edebiyatıyla ilgili,

- I. Servetifünun edebiyatının devamı olarak ortaya çıkan ve Fransız edebiyatı tesirinde kalan edebî dönemdir.
- II. Edebiyatımızda beyanname ile ortaya çıkan ilk edebî topluluktur.
- III. Şiirde aruz ölçüsü, ağır ve sanatlı bir dil tercih edilmiş; serbest müstezat nazım şekli önemsenmiştir.
- IV. Servetifünun'un devamı niteliğinde başarılı roman ve hikâyeler kaleme alınmıştır.
- V. Sanatçılar genç şairleri yetiştirme, halka açık toplantılarla edebiyatı geniş kitlelere yayma amacını gütmüşlerdir.

yargılarının hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Milli Edebiyat'la ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisinde yanlışlık bulunmaktadır?

- A) İlk kez Tanzimat'ın birinci döneminde dile getirilen halkın diline uygun sade dille edebiyat oluşturma fikri Milli Edebiyat Dönemi'nde gerçekleşmiş, böylece dilde sadeleşme ve Öz Türkçecilik fikirleri edebiyatımıza girmiştir.
- B) Osmanlı'nın son dönemlerinde ortaya çıkan Osmanlılık, Batıcılık, İslamcılık gibi akımların ülkeyi kurtarmaya yetmeyeceğinin anlaşılmasıyla Türkçülük akımı öne çıkmış, bu siyasi ve sosyal gelişme Milli Edebiyat'ın oluşmasına zemin hazırlamıştır.
- C) Öz Türkçecilik akımının gereği olarak dildeki tüm yabancı sözcüklerin atılması ve yerlerine Türkçelerinin kullanılması kararı alınmış, bu durum eski Türk dillerine olan ilgiyi artırmıştır.
- D) Bu dönemde şiirde Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul, Rıza Tevfik; roman ve hikâyede Ömer Seyfettin, Refik Halit Karay, Halide Edip, Reşat Nuri, Yakup Kadri gibi sanatçılar öne çıkmıştır.
- E) Bu dönemde dergicilik faaliyetleri çok gelişmiş; Türk Yurdu, Türk Ocağı, Halka Doğru gibi dergilerle hem Milli Edebiyat'ın hem de Türkçülük-Öz Türkçecilik akımlarının propagandası bu dergiler vasıtasıyla yapılmıştır.

1. Hiroşima'da öleli Oluyor bir on yıl kadar Yedi yaşında bir kızım Büyümez ölü çocuklar Saçlarım tutuştu önce Gözlerim yandı kavruldu Bir avuç kül oluverdim Külüm havaya savruldu Nazım Hikmet RAN	Ne atom bombası Ne Londra Konferansı Bir elinde cımbız Bir elinde ayna Umurunda mı dünya Orhan Veli KANIK
---	---

Aynı zaman diliminde yazılan üstteki şiirlerden hareketle edebiyat, sanatçı ve edebî eser değerlendirmelerine ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- Edebiyatla uğraşan sanatçılar olayları kendi bakış açılarına göre yani öznel bir şekilde ele alabilirler.
- İki şiirde de II. Dünya Savaşı'na ilişkin mısralara yer verilse de şairlerin anlatmak istediği duygu ve düşünceler birbirinden tamamen farklıdır.
- Edebiyat, tarih bilimiyle yakın ilişki içerisinde olduğundan bu metinler tarih biliminin çizdiği sınırlara ve gerçekliğe uygun şekilde yazılmıştır.
- Edebiyatla uğraşan sanatçılar olayları, durumları kurgusal biçimde aktarabilme özgürlüğüne sahiptirler.
20. yüzyılda yaşanan bazı büyük olaylar edebiyatla uğraşan kişilere ilham kaynağı olmuştur.

- “Eline fırça ve tuval alıp resim yapan her insana ressam diyemeyiz. Müzikle uğraşan ve enstrüman çalabilen bir kişi sadece bunu yapabildiği için müzisyen sayılamaz. Benzer bir durum edebiyat sanatında da geçerlidir. Her şiir yazan kişiye hemen şair payesi vermek, edebiyata ve dolayısıyla sanata bakışı küçümsemek olur.”

Bu parçanın aşağıdaki yargılardan hangisini vurguladığı söylenebilir?

- Sanat eseri sıradanlıktan çıkıp güzel, özgün ve etkileyici bir kimliğe ulaşırsa gerçek değerini bulur.
- Kimse tarafından denenmemiş bir tarzın ortaya konması sanatın başarısı için yeterlidir.
- Sanatçı ortaya koyduğu eseriyle topluma yol gösterir ve gücünü buradan alır.
- Sanata ait malzemeyi kullanabilen kişiler iyi ya da kötü o sanatın temsilcisi olmuşlardır.
- Kişinin sanatçı olması, dış etkenlerden bağımsız, kendisini sanatçı hissetmesiyle ilgilidir.

3.

HAN DUVARLARI

Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı
Bir dakika araba yerinde durakladı
Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar
Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar
Gidiyordum, gurbeti gönlümle duya duya
Ulukışla yolundan Orta Anadolu'ya
İlk sevgiye benzeyen ilk acı, ilk ayrılık
Yüreğimin yaktığı ateşle hava ılık
Gök sarı, toprak sarı, çıplak ağaçlar sarı
Arkada zincirlenen yüksek Toros Dağları
Önde uzun bir kışın soldurduğu etekler
Sonra dönen, dönerken inleyen tekerlekler

Faruk Nafiz ÇAMLIBEL

Bu dizelerden hareketle,

- Edebiyatın coğrafya biliminden faydalandığına örnek teşkil eden mısralara yer verilmiştir.
- Sezgi ve hislere dayalı ifadelere yer verildiği gibi duyu organları ile ayırt edilebilen bazı öğeler de şiirde kendine yer bulmuştur.
- Anadolu'da geçen bir yolculuğu anlatan bu mısralar, şairin sosyoloji biliminin olanaklarından faydalandığını göstermektedir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

- Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun 1927 yılında kaleme aldığı “Sodom ve Gomore” adlı romanı dönemin önemli eserleri arasında gösterilmiştir. Romanda I. Dünya Savaşı sonrası İstanbul'un genel durumuna, işgalci İngiliz askerlerinin şehirde yaptıklarına, işgale karşı gizliden gizliye hırs ve direniş gösterip Milli Mücadele'ye katılan aydın Türk gençlerine değinilmiş; İngiliz asker ve aileleriyle ortak hareket edip kendi kültürel ve millî kimliğinden uzaklaşan ve böylece Batı kültürü altında yozlaşan Türk-Müslüman ailelerin yaşam tarzları anlatılmıştır.

Üstte bilgileri verilen eserin yazımında yazarın hangi bilim dallarından daha fazla yararlandığı söylenebilir?

- A) Tarih – Felsefe
- B) Felsefe – Sosyoloji
- C) Tarih – Psikoloji
- D) Sosyoloji – Tarih
- E) Felsefe – Psikoloji

5. Tatlı sözüne, yumuşak ipek kumaşına aldanıp çok çok, Türk milleti, öldün; Türk milleti, öleceksin! Güneyde Çogay Ormanı'na, Tögültün Ovası'na konayım dersin, Türk milleti, öleceksin! Orda kötü kişi şöyle öğretiyormuş: Uzak ise kötü mal verir, yakın ise iyi mal verir diyip öyle öğretiyormuş. Bilgi bilmez kişi o sözü alıp, yakına varıp, çok insan öldün! O yere doğru gidersen Türk milleti, öleceksin!

Ötüken yerinde oturup kervan, kabile gönderirsen hiç bir sıkıntın yoktur. Ötüken Ormanı'nda otursan ebediyen il tutarak oturacaksın. Türk milleti, tokluğun kıymetini bilmezsin. Acıksan tokluk düşünmezsin. Bir doysan açlığı düşünmezsin. Öyle olduğun için seni beslemiş olan kağanının sözünü almadan her yere gittin. Hep orada mahvoldun, yok edildin. Orada, geri kalanınla, her yere zayıflayarak ölecek yürüyordun. Tanrı buyurduğu için, kendim devletli olduğum için kağan oturdum. Kağan oturup aç, fakir milleti hep toplattım.

Orhun Yazıtları'ndan alınan bu parçaya dayanarak aşağıdaki değerlendirmelerin hangisine ulaşamaz?

- A) Yazıtlarda kağanların halka hesap vermesi ve halkın devlete karşı görevleri vurgulanmıştır.
- B) Orhun Yazıtları, Türklerin inanç dünyası hakkında bilgileri de içermektedir.
- C) Yazıtlarda sosyal devlet anlayışını yansıtan ifadeler yer verilmiştir.
- D) Yazıtlardaki anlaşılması zor olan yabancı kelimelerin varlığı, yabancı kültür etkisini açıkça ortaya koymaktadır.
- E) Yazıtlar devlet yönetimine, düşman ülkelerin entrika ve tuzaklarına ilişkin uyarıları içerdiğinden siyasetname özelliği göstermektedir.

6. I. Metin

12-C sınıfına giren Edebiyat Öğretmeni Alp Bey tahtada aşağıdaki metni görür:

“İnsanlar sevmek için yaratıldılar, eşyalar ise kullanılmak için. Dünyadaki sorunların temel sebebi eşyaların sevilmesi, insanların kullanılmasıdır.”

II. Metin

Bu söz karşısında etkilenen ve “Kim yazdıysa tebrik ederim.” diyen öğretmen öğrencilere dönerek “Herkes bu metinden anladıklarını içeren bir kompozisyon yazsın.” diyerek öğrencilerinin yazı performansını görmek istemiştir.

Numaralandırılmış bu metinler ileşitim öğeleriyle birlikte değerlendirildiğinde hangi seçenek yanlış olur?

- A) Öğretmen iletişimde hem gönderici hem de alıcı konumundadır.
- B) İletişim öğelerinden olan mesaj, her iki metinde de bulunmaktadır.
- C) İki metin birlikte değerlendirildiğinde bağlam öğesinin sınıf olduğu söylenebilir.
- D) Her iki metin için de kod öğesinin dil-alfabe olduğu söylenebilir.
- E) İletişim öğelerinden olan dönüt her iki metinde de bulunmaktadır.

7. I. Şiir

Müsülman kadaşka müsülman kadaş
Ziyaret kılur ok ay köngli tudaş
Azabka katıg kork umın rahmetin
Tapug kıl yetürgil bu kulluk atın

II. Şiir

Kar buz kamug erüşdi
Taglar suvı akışdi
Kökşin bulut örüşdi
Kayguk bolup eğrişür

Üstte yer alan şiirler Türkçenin gelişimi açısından incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İlk şiirde öz Türkçe dışında sözcükler de vardır.
- B) İkinci şiirde Türkçe millî bir özellik göstermektedir.
- C) İkinci şiir günümüze daha yakın bir döneme aittir.
- D) İlk şiirde İslam inancına ait öğeler bulunmaktadır.
- E) İlk şiir diğerinden daha sonraki bir döneme aittir.

GAZETE ÇEVRESİNDE OLUŞAN METİNLER	KİŞİSEL HAYATI KONU ALAN METİNLER
• Makale • Deneme • Gezi yazısı • Fıkra • Eleştiri • Mülakat • Röportaj • Haber yazısı	• Mektup • Anı • Günlük • Sohbet • Biyografi • Otobiyografi

Metin türlerinin gruplandırılmasıyla ilgili verilen tablodaki yanlışlığın giderilmesi için hangi türlerin yeri değiştirilmelidir?

- A) Röportaj – Anı
B) Fıkra – Biyografi
C) Mülakat – Sohbet
D) Gezi yazısı – Sohbet
E) Deneme – Sohbet

2. Aşağıdakilerden hangisi, metinlerin sınıflandırılmasında temele alınan ölçütlerden değildir?

- A) Metinde tercih edilen dil ve üslup
B) Metnin teması-konusu
C) Metinde kullanılan anlatım teknikleri
D) Metnin gerçeklikle ilişkisi
E) Metnin yazılma amacı

3. I. Hamdullah Suphi Tanrıöver
II. Alıcıyı harekete geçirme amacı
III. Orhun Yazıtları
IV. Sanatsal ve mecazlı bir dil
V. Heyecan yüklü, coşkulu anlatım

Numaralandırılmış isim ve öğelerden hangisi, sözlü anlatım türlerinden olan söylev türüyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bir duygunun, düşüncenin veya hayalin, bir dilek veya isteğin söz ile ifade edilmesine “sözlü anlatım” adı verilir. Sözlü anlatım, önceden hazırlık yapan kişi veya kişilerce bazı kurallar çerçevesinde ortaya konan bir etkileşimdir.

Aşağıda verilenlerden hangisi sözlü anlatım türleri arasında yer almaz?

- A) Sohbet B) Forum
C) Sempozyum D) Açık oturum
E) Nutuk

5.

A	B
• Göstermeye bağlı metin • Anlatmaya bağlı metin • Kişisel hayatı konu alan metin • Coşku ve heyecanı dile getiren metin	• Roman • Şiir • Deneme • Biyografi • Tiyatro

Bu tabloda A ve B grubunda verilenler eşleştirildiğinde hangi metin türü dışta kalır?

- A) Roman B) Şiir C) Deneme
D) Biyografi E) Tiyatro

6. Münazara türüyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir konunun tez ve antitez şeklinde gruplar tarafından tartışıldığı sözlü anlatım türüdür.
B) 3-5 kişilik iki grup ve grup başkanları tarafından düşünceler savunulur, karşı atak geliştirilir.
C) Tartışmanın sona ermesi sonrası jüri tarafından kazanan grup ilan edilir.
D) Grup başkanları sorulacak soruları belirler, grubunu karşı fikir sunma adına yönlendirir.
E) Tartışma esnasında nesnellikten ayrılmamalı, bilimsel bilgilerden sapılmamalıdır.

7. I. Açık oturumda katılımcılar tarafından dinleyicilere sunulan bilgilere bildiri adı verilir.
II. Hamdullah Suphi Tanrıöver nutuk türünün önemli isimlerindendir.
III. Söylev türünün önemli temsilcilerinden biri de *Nutuk* adlı eseriyle Mustafa Kemal Atatürk'tür.
IV. Sempozyum, bilgi şöleni adıyla da bilinir.
V. Türk edebiyatında mülakat türünün ilk örneği Ruşen Eşref Ünaydın'ın *Diyorlar ki* adlı eseridir.

Sözlü anlatım türleriyle ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Sözlü anlatım türlerinden olan panelle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**

- A) Konuşmacılar 3-6 kişiyle sınırlandırılmıştır.
B) Toplumu ilgilendiren önemli konular ele alınır.
C) Bir konuyu ispatlamaktan, tartışmaktan çok farklı bakış açısıyla düşünceleri sunmak esastır.
D) Katılımcılar sert bir şekilde tartıştığından başkanın yerinde müdahalesi önemlidir.
E) Konuşmacılar sırasıyla ve belli bir süreyle konuşurlar.

9. Açık oturuma benzeyen ----, tıpkı açık oturum gibi güncel bir konunun bir başkan öncülüğünde masaya yatırıldığı türdür. Açık oturumla arasında üslup farkı bulunmaktadır. Açık oturum biraz daha sert, hararetili iken bu türde konunun farklı yönlerini rahat bir tavırla ortaya koymak esastır. İzleyenler soru sorar, yorum yaparsa bu tür ---- hâlini alır.

Bu parçada boş bırakılan yere sırasıyla hangi kavramlar gelmelidir?

- A) Forum – Panel
B) Panel – Forum
C) Münazara – Panel
D) Sempozyum – Forum
E) Panel – Münazara

10. • Sosyal bir problemin toplu olarak tartışıldığı sözlü anlatım türüdür.
• Diğer tartışma türlerinden farkı, izleyicilerin de soru sorup tartışmaya dâhil olabilmesidir.
• Başkan hem katılımcıları hem de izleyenleri yönetir, tartışmanın sınırlarını belirler.

Üstte bazı özellikleri verilen sözlü anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Forum B) Sempozyum
C) Panel D) Açık Oturum
E) Konferans

11. ----, doğrudan görüşmeye dayalı ortaya çıkan bir yazı türüdür. Bir kişi veya gazetecinin bir dalda öne çıkan bir uzmanı veya toplumda karşılığı olan bir insanı ziyaret ederek ona önceden hazırladığı soruları sorması esasına dayanır. Soru soran kişi, yazısında sadece soru ve cevaplara yer verir ve kendi düşüncelerini asla yazıya katmaz. ---- türü de görüşmeye dayalı bir türdür fakat soru-cevap dışında görüşmeyi yapan kişinin fikirlerini; fotoğraf, video, belge, tanık vb. tüm araştırmalarını da içerir. İlk türde kişi, ikinci türde konu öne çıkarılır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla hangileri gelmelidir?

- A) Münazara – Görüşme
B) Münazara – Sunum
C) Mülakat – Röportaj
D) Röportaj – Mülakat
E) Mülakat – Münazara